

טיוטת חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון מס'), התשפ"ה-2024 – הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון מס'), התשפ"ה-2024 (להלן: הצעת החוק"), המצ"ב.
- ב. להסמיק את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר על דעת הממשלה את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופה ההנחה ולחקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השניה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) בשעה 6:00 בבוקר החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים חדרו משטחה של רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים, במקביל לשיגור רקטות לשטחה של מדינת ישראל. במתקפת טרור זו נרצחו למעלה מ-1,200 אזרחים, לרבות אנשי כוחות הביטחון השונים, נפצעו אלפים ולמעלה מ-200 אזרחים וחיילים נחטפו לשטח רצועת עזה.

לנוכח האירועים האמורים, הכריז שר הביטחון באותו יום על מצב מיוחד בעורף מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ג) (לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן- חוק ההתגוננות האזרחית)). בהתאם לסעיף 9(א)(5) לחוק ההתגוננות האזרחית, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023) לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הממשלה האריכה הכרזה זו מזמן לזמן, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, והיא עומדת כעת בתוקף עד יום כ"ח' בתשרי התשפ"ה (30 באוקטובר 2024) בשטח הקבוע בהודעה על ההכרזה.

ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) הודיעה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי כי הכריזה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה.

ביום כ"ג באדר ב' התשפ"ד (2 באפריל 2024) נכנס לתוקפו חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה-חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן- החוק). לחוק קדמו תקנות לשעת חירום שהתקינה הממשלה ביום ה' בחשוון התשפ"ד (20 באוקטובר 2023) - תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה), התשפ"ד-2023 (להלן - תקנות שעת החירום) - בהתאם לסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה אשר קובע כי במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים. ביום כ"ב בחשוון התשפ"ד (6 בנובמבר 2023) תוקנו תקנות שעת החירום וביום י' בשבט התשפ"ד (20 בינואר 2024) פקעו.

יצוין כי החוק חוקק לנוכח הימשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות במסגרת "חרבות ברזל", ועמדת גורם ביטחוני באשר לצורך להותיר את הסמכויות שהיו נתונות לשר התקשורת בתקנות שעת החירום על כנן, וזאת לתקופה שנקבעה בחוק לנוכח חריגותו של ההסדר, הפוגע באופן משמעותי בחופש הביטוי.

בשים לב לפגיעה החריגה בחופש הביטוי וחופש העיתונות הכרוכים בסמכויות שבחוק, החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר נחקק כהוראת שעה לתקופה מוגבלת ביותר, כך שבהתאם לסעיף 7 לחוק במתכונתו המקורית נקבע כי הוא יעמוד בתוקפו עד יום כ"ה בתמוז, תשפ"ד (31 ביולי 2024), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

נוכח העובדה שמדינת ישראל הייתה מצויה עדיין בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל", פנה שר התקשורת לראש המל"ל והיועץ לביטחון לאומי בבקשה לקבלת גורמי הביטחון

הרלוונטיים לאור כוונתו לפעול להארכת החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר וזאת עד ליום כ"ט בחשוון תשפ"ה (30 בנובמבר 2024).

ביום כ' בסיוון התשפ"ד (26 ביוני 2024) התקבלו עמדות גופי הביטחון שירות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, אשר הסבירו כי הנימוקים הביטחוניים שתמכו בהוראת השעה עודם עומדים בעינם, וכי לפיכך עמדתם היא שיש לאפשר את הארכת הוראת השעה לתקופה נוספת של 4 חודשים או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם. כן סברו גופי הביטחון כי קיים צורך להותיר את הסמכויות הקיימות בחוק על כנן. ביום כ"ט בסיוון התשפ"ד (5 ביולי 2024) התקבלה עמדת הצנזור הצבאי לפיה החוק מהווה כלי נוסף ללחימה בטרור נוסף על הצנזורה ושאינן מניעה צבאית לקידום הארכת החוק.

ביום ט"ו בתמוז תשפ"ד (21 ביולי 2024) הוארך תוקף החוק עד יום כ"ט בחשוון תשפ"ה (30 בנובמבר 2024) או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם. יובהר כי במסגרת הליכי ההכנה של הצעת החוק הממשלתית וכן בדיוני הכנסת נבחנו מחדש הטעמים הביטחוניים המצדיקים את הארכת תוקפו של החוק, בשל הימשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות והמצב המיוחד בעורף ובהמשך לעמדת גורמי הביטחון באשר לצורך להותיר את הסמכויות שנתונות לשר התקשורת בחוק על כן כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל.

נוכח העובדה שמדינת ישראל עודנה מצויה בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל" והלחימה המשמעותית נמשכת בכמה זירות במקביל, פנה שר התקשורת לראש המל"ל והיועץ לביטחון לאומי בבקשה לקבלת גורמי הביטחון הרלוונטיים לאור כוונתו לפעול להארכת החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר וזאת ב-6 חודשים נוספים עד ליום ד' בסיוון תשפ"ה (31.5.25) או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם. עוד ביקש שר התקשורת את עמדות גורמי הביטחון בנוגע לתיקון סעיף 3 לחוק באופן שבו יקבע כי תוקף הוראת שר התקשורת תינתן לתקופה שלא תעלה על 60 ימים במקום התקופה של 45 ימים לפי החוק בנוסחו הנוכחי.

בהמשך לפניית שר התקשורת התקבלו עמדות גופי הביטחון: המוסד לתפקידים מיוחדים, צה"ל, לרבות הצנזור, ושירות הביטחון הכללי אשר תומכות בהמשך הארכת החוק לתקופה נוספת. עמדת שירות הביטחון הכללי תמכה בהמשך הארכת החוק לתקופה של 6 חודשים וכן תמכה בצורך לקבוע את תוקף הוראת השר לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.

בהמשך לעמדת גורמי הביטחון, ולאור העובדה שהוראת השעה צפויה לפקוע בסוף חודש נובמבר 2024 ובשים לב להתמשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות והמצב המיוחד בעורף, כאשר על רקע זה הסמכויות שבחוק עדיין נדרשות כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל, מוצע כי יתוקן סעיף 7 לחוק באופן שבו יוארך תוקפה של הוראת השעה עד ליום ד' בסיוון תשפ"ה (31 במאי 2025), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות

המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

בנוסף לאמור, מוצע לתקן את סעיף 3 לחוק ולקבוע כי תוקף הוראת שר התקשורת תינתן לתקופה שלא תעלה על 60 ימים וכי כל הארכה תיעשה לתקופה שלא תעלה על 60 ימים נוספים בכל פעם. ההסדר הקבוע בחוק מחייב שההוראות הניתנות לערוץ זר מכוח החוק יובאו לאישור נשיא בית ממשפט מחוזי או סגנו לא יאוחר מ- 24 שעות ממועד כניסתן לתוקף ועל מנת לאפשר היערכות מיטבית של גופי הביטחון בין הארכה להארכה נוכח משימות נוספות דחופות הנמצאות לפתחם של גופי הביטחון בתקופה בה מדינת ישראל נמצאת בלחימה עצימה במספר זירות במקביל, מוצע כי תקופת הוראת שר התקשורת תעמוד על תקופה ארוכה מהתקופה שקבועה כיום בחוק באופן שתאפשר הערכות של הגופים מחד, ומאידך, תשמור על תכיפות הביקורת השיפוטית.

לשלמות התמונה יצויין כי קיימת עתירה תלויה בעומדת נגד חוקתיותו של החוק, שבמסגרתה נתן בית המשפט העליון צו על תנאי. המדינה הגישה תצהיר תשובה לצו על תנאי ביום ט"ו באלול תשפ"ד (18 בספטמבר 2024) ונקבע דיון בבית המשפט העליון ליום י' בניסן תשפ"ה (8 באפריל 2025).

בנוסף מוצע להסמיך את ועדת שרים לענייני חקיקה, לאשר על דעת הממשלה בהתאם לסעיף 41(א) לתקנון הממשלה את נוסחה הסופי של הצעת החוק ולבקש מוועדת הכנסת, בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לקצר את תקופת ההנחה לפני הקריאה הראשונה של הצעת החוק. כמו כן מוצע, בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנות הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת, להתיר את הקריאות השנייה והשלישית בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 981 של הממשלה מיום 20.10.2023.

החלטה מספר 1038 של הממשלה מיום 6.11.2023.

החלטה מספר ב/42 של הקבינט המדיני-ביטחוני מיום 12.11.2023.

החלטה מספר ב/50 של הקבינט המדיני-ביטחוני מיום 13.12.2023.

החלטה מספר 1407 של הממשלה מיום 12.02.2024.

- החלטה מספר 1730 של הממשלה מיום 5.5.24.
- החלטה מספר 1855 של הממשלה מיום 9.6.24.
- החלטה מספר 2041 של הממשלה מיום 21.7.24.
- החלטה מספר 2161 של הממשלה מיום 2.9.24.
- החלטה מספר 2171 של הממשלה מיום 11.8.2024.
- החלטה מספר 2232 של הממשלה מיום 13.10.2024.
- החלטה מספר 2231 של הממשלה מיום 13.9.2024.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה:

חוות דעתה של היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה מצורפת להצעה להחלטה

סיווגים

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית;

תחום פעולה עיקרי: 01 חוץ וביטחון; 05 תשתיות וסביבה;

מגיש: שר התקשורת

ו' בחשון התשפ"ה
07 בנובמבר 2024

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון מס ..), התשפ"ה-2024

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) בשעה 6:00 בבוקר החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים חדרו משטחה של רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים, במקביל לשיגור רקטות לשטחה של מדינת ישראל. במתקפת טרור זו נרצחו למעלה מ-1,200 אזרחים, לרבות אנשי כוחות הביטחון השונים, נפצעו אלפים ולמעלה מ-200 אזרחים וחיילים נחטפו לשטח רצועת עזה.

לנוכח האירועים האמורים, הכריז שר הביטחון באותו יום על מצב מיוחד בעורף מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן - חוק ההתגוננות האזרחית). בהתאם לסעיף 9(א)(5) לחוק ההתגוננות האזרחית, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023) לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הממשלה האריכה הכרזה זו מזמן לזמן, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, והיא עומדת כעת בתוקף עד יום כ"ח' בתשרי התשפ"ה (30 באוקטובר 2024) בשטח הקבוע בהודעה על ההכרזה.

ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) הודיעה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי כי הכריזה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה.

ביום כ"ג באדר ב' התשפ"ד (2 באפריל 2024) נכנס לתוקפו חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה-חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן - החוק). לחוק קדמו תקנות לשעת חירום שהתקינה הממשלה ביום ה' בחשוון התשפ"ד (20 באוקטובר 2023) - תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה), התשפ"ד-2023 (להלן - תקנות שעת החירום) - בהתאם לסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה אשר קובע כי במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים. ביום כ"ב בחשוון התשפ"ד (6 בנובמבר 2023) תוקנו תקנות שעת החירום וביום י' בשבט התשפ"ד (20 בינואר 2024) פקעו.

יצוין כי החוק חוקק לנוכח הימשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות במסגרת "חרבות ברזל", ועמדת גורם ביטחוני באשר לצורך להותיר את הסמכויות שהיו נתונות לשר התקשורת בתקנות שעת החירום על כנן, וזאת לתקופה שנקבעה בחוק לנוכח חריגותו של ההסדר, הפוגע באופן משמעותי בחופש הביטוי.

בשים לב לפגיעה החריגה בחופש הביטוי וחופש העיתונות הכרוכים בסמכויות שבחוק, החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר נחקק כהוראת שעה לתקופה מוגבלת ביותר, כך שבהתאם לסעיף 7 לחוק במתכונתו המקורית נקבע כי הוא יעמוד בתוקפו עד יום כ"ה בתמוז, תשפ"ד (31 ביולי 2024), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

נוכח העובדה שמדינת ישראל הייתה מצויה עדיין בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל", פנה שר התקשורת לראש המל"ל והיועץ לביטחון לאומי בבקשה לקבלת גורמי הביטחון הרלוונטיים לאור כוונתו לפעול להארכת החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר וזאת עד ליום כ"ט בחשוון תשפ"ה (30 בנובמבר 2024).

ביום כ' בסיוון התשפ"ד (26 ביוני 2024) התקבלו עמדות גופי הביטחון שירות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין

ותפקידים מיוחדים, אשר הסבירו כי הנימוקים הביטחוניים שתמכו בהוראת השעה עודם עומדים בעינם, וכי לפיכך עמדתם היא שיש לאפשר את הארכת הוראת השעה לתקופה נוספת של 4 חודשים או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מבניהם. כן סברו גופי הביטחון כי קיים צורך להותיר את הסמכויות הקיימות בחוק על כן. ביום כ"ט בסיוון התשפ"ד (5 ביולי 2024) התקבלה עמדת הצנזור הצבאי לפיה החוק מהווה כלי נוסף ללחימה בטרור נוסף על הצנזורה ושאינ מניעה צבאית לקידום הארכת החוק.

ביום ט"ו בתמוז תשפ"ד (21 ביולי 2024) הווארך תוקף החוק עד יום כ"ט בחשוון תשפ"ה (30 בנובמבר 2024) או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מבניהם. יובהר כי במסגרת הליכי ההכנה של הצעת החוק הממשלתית וכן בדיוני הכנסת נבחנו מחדש הטעמים הביטחוניים המצדיקים את הארכת תוקפו של החוק, בשל הימשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות והמצב המיוחד בעורף ובהמשך לעמדת גורמי הביטחון באשר לצורך להותיר את הסמכויות שנתונות לשר התקשורת בחוק על כן כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל.

נוכח העובדה שמדינת ישראל עודנה מצויה בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל" והלחימה המשמעותית נמשכת בכמה זירות במקביל, פנה שר התקשורת לראש המל"ל והיועץ לביטחון לאומי בבקשה לקבלת גורמי הביטחון הרלוונטיים לאור כוונתו לפעול להארכת החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר וזאת ב-6 חודשים נוספים עד ליום ד' בסיוון תשפ"ה (31.5.25) או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מבניהם. עוד ביקש שר התקשורת את עמדות גורמי הביטחון בנוגע לתיקון סעיף 3 לחוק באופן שבו יקבע כי תוקף הוראת שר התקשורת תינתן לתקופה שלא תעלה על 60 ימים במקום תקופה של 45 ימים כפי שקבוע בחוק בנוסחו הנוכחי.

בהמשך לפניית שר התקשורת התקבלו עמדות גופי הביטחון: המוסד לתפקידים מיוחדים, צה"ל, לרבות הצנזור, ושירות הביטחון הכללי אשר תומכות בהמשך הארכת החוק לתקופה נוספת. עמדת שירות הביטחון הכללי תמכה בהמשך הארכת החוק לתקופה של 6 חודשים וכן תמכה בצורך להאריך את תוקף הוראת השר לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.

בהמשך לעמדת גורמי הביטחון, ולאור העובדה שהוראת השעה צפויה לפקוע בסוף חודש נובמבר 2024 ובשים לב להתמשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות והמצב המיוחד בעורף, כאשר על רקע זה הסמכויות שבחוק עדיין נדרשות כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל, מוצע כי יתוקן סעיף 7 לחוק באופן שבו יוארך תוקפה של הוראת השעה עד ליום ד' בסיוון תשפ"ה (31 במאי 2025), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מבניהם.

בנוסף לאמור, מוצע לתקן את סעיף 3 לחוק ולקבוע כי תוקף הוראת שר התקשורת תינתן לתקופה שלא תעלה על 60 ימים וכי כל הארכה תיעשה לתקופה שלא תעלה על 60 ימים נוספים בכל פעם. ההסדר הקבוע בחוק מחייב שההוראות הניתנות לערוץ זר מכוח החוק יובאו לאישור נשיא בית ממשפט מחוזי או סגנו לא יאוחר מ-24 שעות ממועד כניסתן לתוקף ועל מנת לאפשר היערכות מיטבית של גופי הביטחון בין הארכה להארכה נוכח משימות נוספות דחופות הנמצאות לפתחם של גופי הביטחון בתקופה בה מדינת ישראל נמצאת בלחימה עצימה במספר זירות במקביל, מוצע כי תקופת הוראת שר התקשורת תעמוד על תקופה ארוכה מהתקופה שקבועה כיום בחוק באופן שתאפשר הערכות של הגופים מחד, ומאידך, תשמור על תכיפות הביקורת

השיפוטית.

לשלמות התמונה יצויין כי קיימת עתירה תלויה ועומדת בבית המשפט העליון נגד חוקתיותו של החוק, שבמסגרתה ניתן צו על תנאי והמדינה הגישה תצהיר תשובה לצו על תנאי ביום ט"ו באלול תשפ"ד (18 בספטמבר 2024) ונקבע דיון בבית המשפט העליון ליום י' בניסן תשפ"ה (8 באפריל 2025).

ג. השפעת הצעת החוק המוצע על תקציב המדינה ועל התקן המנהלי

לא רלוונטי

ד. השפעה על אסדרה

לאור המצב ומחשש לפגיעה ממשית באינטרס מוגן נתן שר התקשורת פטור מחובת הליך הערכת השפעות רגולציה.

ה. הערות שהתקבלו להצעת החוק

לאחר פרסום התזכיר להערות הציבור (עד ליום 5.11.24) התקבלו מספר הערות ציבור, חלקן תומכות בהארכת הוראת השעה וחלקן מתנגדות. בין ההערות שהתקבלו היו הערות האגודה לזכויות האזרח אשר מתנגדת נחרצות להצעת החוק. בתגובתה ציינה האגודה כי הוראת השעה פוגעת בגרעין הזכות החוקתית לחופש ביטוי ובחופש העיתונות הנובע ממנה. היא מקנה לשר התקשורת סמכות חריגה להטלת סנקציות על גוף תקשורת באופן גורף, ואשר איננו ממוקד בעיתונאי או ידיעה ספציפיים. זאת בניגוד לתפיסה העקבית בדיון הישראלי כי מניעה גורפת של פעילות של גוף תקשורת מובילה לפגיעה בלתי מידתית בזכות לחופש ביטוי. בנוסף, הוראת השעה מובילה לסנקציות נגד כלי תקשורת המשמשים בעיקר את המיעוט הערבי בישראל, באופן אשר מוביל להפלייתם ולפגיעה בזכותם לשוויון. עוד ציינה האגודה במכתבה, כי גם בעמדת המדינה לבית המשפט העליון בעתירה כנגד חוקתיות החוק וגם בהחלטת בית המשפט ליתן צו על תנאי עולה כי זמניות הוראת השעה היא פקטור לחוקתיותה וכי הארכת הוראת השעה לתקופה של 6 חודשים נוספים מקבע את אי חוקתיותה. באשר להצעה לשנות את תוקף ההוראה של השר טענה האגודה כי עולם העיתונאות מאופיין בקצב מהיר וידיעות חייבות להיות אקטואליות. עצירת זרימת המידע לפרק זמן בלתי מוגבל או לפרק זמן של חודשיים מובילה לפגיעה בחופש הביטוי, חופש העיתונאות וזכות הציבור לדעת באופן שמנוגד לתכלית החוק עצמה. תכלית החוק הינה מניעתית וסנקציות יוטלו רק אם יש פגיעה ממשית בביטחון המדינה, ויש לבחון באופן עתי ותכוף אם ממשיכות להתקיים הנסיבות המצדיקות שלילה גורפת ומוחלטת של חופש הביטוי.

הערות נוספות שהתקבלו הן הערות של מכון זולת לשוויון וזכויות אדם לפיהן אין מקום או הצדקה להאריך את הוראת השעה פעם נוספת מאחר ומדובר בהצעה פסולה ובלתי חוקית שפגיעתה בדמוקרטיה ובזכויות היסוד החוקתיות היא מובהקת ומהותית, וזאת ללא תכלית ראויה, באופן בלתי מידתי וכאשר קיימים אמצעים אחרים פוגעניים פחות, להשגת תכלית השמירה על ביטחון המדינה.

לאחר בחינת הערות הציבור, הוחלט לפעול להארכת החוק במתכונת שהובאה בהצעת החוק המצ"ב, בשים לב לעמדת גופי הביטחון אשר תמכו בהותרת הוראת השעה על כנה לתקופה נוספת של כ-6 חודשים או עד לסיום הפעולות המלחמתיות, לפי המוקדם, וכן תמכו בצורך לקבוע את תוקף הוראת השר לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.

זאת בשים לב להתמשכותן והתרחבותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות בכמה זירות במקביל והמצב

המיוחד בעורף, כאשר על רקע זה הסמכויות שבחוק עדיין נדרשות כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל.

ו. עמדת היועצת המשפטית לממשלה:

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה למשפט (ציבורי- חוקתי) סבורה שאין מניעה משפטית לקדם את הצעת החוק.

ז. להלן נוסח החוק המוצע:

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה - חרבות ברזל), (תיקון מס'...), התשפ"ה-2024

תיקון סעיף 3	1.	בחוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 ¹ (להלן – החוק העיקרי) בסעיף 3, בכל מקום, במקום "45 ימים" יבוא "60 ימים".
תיקון סעיף 7	2.	בסעיף 7 לחוק העיקרי, במקום "עד יום כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024)" יבוא "עד יום ד' בסיוון התשפ"ה (31 במאי 2025)".

דברי הסבר

כללי ביום כ"ג באדר ב' התשפ"ד (2 באפריל 2024) נכנס לתוקפו חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה-חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן- החוק).

לחוק קדמו תקנות שעת חירום שהתקינה הממשלה ביום ה' בחשוון התשפ"ד (20 באוקטובר 2023) - תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה), התשפ"ד-2023 (להלן – תקנות שעת החירום) - בהתאם לסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה אשר קובע כי במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים. ביום כ"ב בחשוון התשפ"ד (6 בנובמבר 2023) תוקנו תקנות שעת החירום וביום י' בשבט התשפ"ד (20 בינואר 2024) הן פקעו.

החוק נחקק על רקע מתקפת הטרור שהחלה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) והימשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות במסגרת "חרבות ברזל" וכן לנוכח עמדת גורם ביטחוני באשר לצורך

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 760 ועמ' 1096.

להותיר את הסמכויות שהיו נתונות לשר התקשורת בתקנות שעת החירום על כן.

ביום ט"ו בתמוז התשפ"ד (21 ביולי 2024) הוארך תוקף החוק עד יום כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024) או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

בהתאם להוראות החוק, הוצאו ביום כ"ז בניסן התשפ"ד (5 במאי 2024) הוראות ביחס לערוץ אלג'זירה אשר הוארכו מעת לעת בהתאם למנגנון שקובע החוק. ההוראות הובאו הן בעת הוצאתן לראשונה, ובכל הארכה, בפני נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב או סגנו ואושרו בכל פעם בהחלטה מנומקת של בית המשפט, זאת לאחר שנערך דיון חסוי והוצגו בפני בית המשפט חוות דעת גורמי הביטחון (ראה החלטת בית המשפט בהליך בצ"א 14866-05-24 מיום כ"ח בסיוון התשפ"ד (4 ביוני 2024), החלטת בית המשפט בהליך בצ"א 20409-06-24 מיום ז' בתמוז התשפ"ד (13 ביוני 2024) והחלטת בית המשפט בהליך בצ"א 11077-09-24 מיום ח' באלול תשפ"ד (11 בספטמבר 2024), החלטת בית המשפט בהליך בצ"א 30023-10-24 מיום י"ד בתשרי התשפ"ה (16 באוקטובר 2024).

ביום ז' באב התשפ"ד (11 באוגוסט 2024) וביום י"א בתשרי התשפ"ה (13 באוקטובר 2024) הוציא שר התקשורת הוראות בהתאם לחוק, ביחס לערוץ אלמיאדין. הוראות אלו הובאו בפני נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב ואושרו בהחלטה מנומקת של בית המשפט, זאת לאחר שנערך דיון חסוי והוצגו בפני בית המשפט חוות דעת גורמי הביטחון (ראו החלטת בית המשפט המחוזי מיום ט' באב התשפ"ד (13 באוגוסט 2024) בהליך בצ"א 28981-08-24 מדינת ישראל נ' אלמיאדין נט והחלטת בית המשפט בהליך בצ"א 30016-10-24 מדינת ישראל נ' אלמיאדין נט מיום כ"ה בתשרי התשפ"ה (27 באוקטובר 2024)).

ביום כ' באלול התשפ"ד (23 בספטמבר 2024), בעקבות כוונת שר התקשורת לפעול להארכת החוק בשנית, התקבלה עמדת שירות הביטחון הכללי אשר הסבירה כי הנימוקים הביטחוניים אשר תמכו בהוראת השעה עומדים בעינם, זאת לנוכח החרפה במצב המלחמה בכל הזירות, וכי לפיכך עמדתם היא שיש לאפשר את הארכת הוראת השעה לתקופה נוספת של 6 חודשים או עד לסיום הלחימה בכל הזירות. כמו כן, עמדת שירות הביטחון הכללי תמכה בצורך לקבוע את תוקף הוראת שר התקשורת בהתאם לסעיף 3 לחוק לתקופה שלא תעלה על 60 ימים. ביום כ"ג באלול התשפ"ד (26 בספטמבר 2024) התקבלו עמדותיהם של המוסד לתפקידים מיוחדים וצה"ל, לרבות הצנזור, אשר תמכו אף הן בצורך להאריך את החוק לתקופה נוספת.

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 3 לחוק ולקבוע כי תוקף הוראתו של שר התקשורת תינתן לתקופה שלא תעלה על 60 ימים וכי כל הארכה תיעשה לתקופה שלא תעלה על 60 ימים נוספים בכל פעם. ההסדר הקבוע בחוק מחייב שההוראות הניתנות לערוץ זר מכוח החוק יובאו לאישור נשיא בית המשפט מחוזי או סגנו לא יאוחר מ-24 שעות ממועד כניסתן לתוקף וכדי לאפשר היערכות מיטבית של גופי הביטחון בין הארכה להארכה, לנוכח משימות נוספות דחופות הנמצאות לפתחם של גופי הביטחון בתקופה שבה מדינת ישראל נמצאת בלחימה עצימה במספר זירות במקביל, מוצע כי תקופת הוראת שר התקשורת תעמוד על תקופה ארוכה מהתקופה שקבועה כיום בחוק באופן שתאפשר הערכות של הגופים מחד, ותשמור על תכיפות הביקורת השיפוטית מאידך.

סעיף 2 בהמשך לאמור לעיל בחלק הכללי של דברי ההסבר, בהמשך לעמדת גורמי הביטחון, לנוכח העובדה

שהוראת השעה צפויה לפקוע בסוף חודש נובמבר 2024 ובשים לב להתמשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות והמצב המיוחד בעורף, הסמכויות שבחוק עדיין נדרשות כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל. לפיכך מוצע לתקן את סעיף 7 לחוק ולהאריך את תוקפה של הוראת השעה עד יום ד' בסיוון התשפ"ה (31 במאי 2025), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

ו' חשון תשפ"ה
07 נובמבר 2024

**חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה - הארכת חוק מניעת פגיעת גוף שידורים
זר בביטחון המדינה (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון מס'...), התשפ"ה - 2024**

נושא

אישור הצעת חוק להארכת חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון מס'...), התשפ"ה-2024, עד יום ד' בסיוון התשפ"ה (31 במאי 2025), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) בשעה 6:00 בבוקר החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים חדרו משטחה של רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים, במקביל לשיגור רקטות לשטחה של מדינת ישראל. במתקפת טרור זו נרצחו למעלה מ-1,200 אזרחים, לרבות אנשי כוחות הביטחון השונים, נפצעו אלפים ולמעלה מ-200 אזרחים וחיילים נחטפו לשטח רצועת עזה.

לנוכח האירועים האמורים, הכריז שר הביטחון באותו יום על מצב מיוחד בעורף מכוח סמכותו לפי סעיף 9ג(ב) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן - חוק ההתגוננות האזרחית). בהתאם לסעיף 9ג(א)(5) לחוק ההתגוננות האזרחית, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023) לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הממשלה האריכה הכרזה זו מזמן לזמן, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, והיא עומדת כעת בתוקף עד יום כ"ח' בתשרי התשפ"ה (30 באוקטובר 2024) בשטח הקבוע בהודעה על ההכרזה.

ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) הודיעה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי כי הכריזה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה.

ביום כ"ג באדר ב' התשפ"ד (2 באפריל 2024) נכנס לתוקפו חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה-חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן- החוק). לחוק קדמו תקנות לשעת חירום שהתקינה הממשלה ביום ה' בחשוון התשפ"ד (20 באוקטובר 2023) - תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה), התשפ"ד-2023 (להלן - תקנות שעת החירום) - בהתאם לסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה אשר קובע כי במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים. ביום כ"ב בחשוון התשפ"ד (6 בנובמבר 2023) תוקנו תקנות שעת החירום וביום י' בשבט התשפ"ד (20 בינואר 2024) פקעו.

יצוין כי החוק חוקק לנוכח הימשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות במסגרת "חרבות ברזל", ועמדת גורם ביטחוני באשר לצורך להותיר את הסמכויות שהיו נתונות לשר התקשורת בתקנות שעת החירום על כן, וזאת לתקופה שנקבעה בחוק לנוכח חריגותו של ההסדר, הפוגע באופן משמעותי בחופש הביטוי.

בשים לב לפגיעה החריגה בחופש הביטוי וחופש העיתונות הכרוכים בסמכויות שבחוק, החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר נחקק כהוראת שעה לתקופה מוגבלת ביותר, כך שבהתאם לסעיף 7 לחוק במתכונתו המקורית נקבע כי הוא יעמוד בתוקפו עד יום כ"ה בתמוז, תשפ"ד (31 ביולי 2024), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

נוכח העובדה שמדינת ישראל הייתה מצויה עדיין בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל", פנה שר התקשורת לראש המל"ל והיועץ לביטחון לאומי בבקשה לקבלת גורמי הביטחון הרלוונטיים לאור כוונתו לפעול להארכת החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר וזאת עד ליום כ"ט בחשוון תשפ"ה (30 בנובמבר 2024).

ביום כ' בסיוון התשפ"ד (26 ביוני 2024) התקבלו עמדות גופי הביטחון שירות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, אשר הסבירו כי הנימוקים הביטחוניים שתמכו בהוראת השעה עודם עומדים בעינם, וכי לפיכך עמדתם היא שיש לאפשר את הארכת הוראת השעה לתקופה נוספת של 4 חודשים או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם. כן סברו גופי הביטחון כי קיים צורך להותיר את הסמכויות הקיימות בחוק על כן. ביום כ"ט בסיוון התשפ"ד (5 ביולי 2024) התקבלה עמדת הצנזור הצבאי לפיה החוק מהווה כלי נוסף ללחימה בטרור נוסף על הצנזורה ושאינ מניעה צבאית לקידום הארכת החוק.

ביום ט"ו בתמוז תשפ"ד (21 ביולי 2024) הוארך תוקף החוק עד יום כ"ט בחשוון תשפ"ה (30 בנובמבר 2024) או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם. יובהר כי במסגרת הליכי ההכנה של הצעת החוק הממשלתית וכן בדיוני הכנסת נבחנו מחדש הטעמים הביטחוניים המצדיקים את הארכת תוקפו של החוק, בשל הימשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות והמצב המיוחד בעורף ובהמשך לעמדת גורמי הביטחון באשר לצורך להותיר את הסמכויות שנתונות לשר התקשורת בחוק על כן כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל.

נוכח העובדה שמדינת ישראל עודנה מצויה בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל" והלחימה המשמעותית נמשכת בכמה זירות במקביל, פנה שר התקשורת לראש המל"ל והיועץ לביטחון לאומי בבקשה לקבלת גורמי הביטחון הרלוונטיים לאור כוונתו לפעול להארכת החוק למניעת פגיעת גוף שידורים זר וזאת ב-6 חודשים נוספים עד ליום ד' בסיוון תשפ"ה (31.5.25) או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם. עוד ביקש שר התקשורת את עמדות גורמי הביטחון בנוגע לתיקון סעיף 3 לחוק באופן שבו יקבע כי תוקף הוראת שר התקשורת תינתן לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.

בהמשך לפניית שר התקשורת התקבלו עמדות גופי הביטחון: המוסד לתפקידים מיוחדים, צה"ל, לרבות הצנזור, ושירות הביטחון הכללי אשר תומכות בהמשך הארכת החוק לתקופה נוספת. עמדת שירות הביטחון הכללי תמכה בהמשך הארכת החוק לתקופה של 6 חודשים וכן תמכה בצורך לקבוע את תוקף הוראת השר לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.

בהמשך לעמדת גורמי הביטחון, ולאור העובדה שהוראת השעה צפויה לפקוע בסוף חודש נובמבר 2024 ובשים לב להתמשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות והמצב המיוחד בעורף, כאשר על רקע זה הסמכויות שבחוק עדיין נדרשות כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל, מוצע כי יתוקן סעיף 7 לחוק באופן שבו יוארך תוקפה של הוראת השעה עד ליום ד' בסיוון תשפ"ה (31 במאי 2025), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

בנוסף לאמור, מוצע לתקן את סעיף 3 לחוק ולקבוע כי תוקף הוראת שר התקשורת תינתן לתקופה שלא תעלה על 60 ימים וכי כל הארכה תיעשה לתקופה שלא תעלה על 60 ימים נוספים בכל פעם. ההסדר הקבוע בחוק מחייב שההוראות הניתנות לערוץ זר מכוח החוק יובאו לאישור נשיא בית ממשפט מחוזי או סגנו לא יאוחר מ- 24 שעות ממועד כניסתן לתוקף ועל מנת לאפשר היערכות מיטבית של גופי הביטחון בין הארכה להארכה נוכח משימות נוספות דחופות הנמצאות לפתחם של גופי הביטחון בתקופה בה מדינת ישראל נמצאת בלחימה עצימה במספר זירות במקביל, מוצע כי תקופת הוראת שר התקשורת תעמוד על תקופה ארוכה מהתקופה שקבועה כיום בחוק באופן שתאפשר הערכות של הגופים מחד, ומאידך, תשמור על תכיפות הביקורת השיפוטית.

לשלמות התמונה יצויין כי קיימת עתירה תלויה בעומדת נגד חוקתיותו של החוק, כאשר המדינה הגישה תצהיר תשובה לצו על תנאי שהוצא על ידי בית המשפט הגבוה לצדק ביום ט"ו באלול תשפ"ד (18 בספטמבר 2024).

נוכח סד הזמנים הקצר שנותר על לתום תוקפו של החוק, מוצע להסמיק את ועדת שרים לענייני חקיקה, לאשר על דעת הממשלה את נוסחה הסופי של הצעת החוק ולבקש מוועדת הכנסת, בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לקצר את תקופת ההנחה לפני הקריאה הראשונה של הצעת החוק. כמו כן מוצע, בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת, להתיר את הקריאות השנייה והשלישית בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

פגיעה בזכויות: אמנם מדובר בהסדר חריג שההוראות הקבועות בו גורמות לפגיעה משמעותית בחופש הביטוי ובזכויות יסוד נוספות, ובהן חופש העיסוק וזכות הקניין. ברם, תכלית ההסדר היא ביטחוניית והוא נועד למנוע מצב שבו שידור תכנים מסוימים בערוץ זר המשדר בישראל עלולים לפגוע באופן ממשי בביטחון המדינה. ההסדר הוא מענה חריג לנסיבות בטחוניות חריגות ביותר על רקע התמשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות במסגרת מלחמת חרבות ברזל.

המבחנים הקבועים בחוק לשם מתן ההוראות מכוחו, ובכלל כך הרכב הגורמים המוסמכים לקבל את ההחלטה והתנאים לקבלתה (אישור ושכנוע ראש הממשלה ואישור הממשלה או ועדת שרים לאחר שהוצגו להם חוות דעת מקצועיות מטעם גורמי הביטחון המתייחסות לתשתית העובדתית לצורך מתן ההוראה בשל פגיעה ממשית בביטחון המדינה), הגבלת תוקפה של ההוראה לתקופה של עד 60 יום וביקורת שיפוטית מובנית על ההוראה וכן הגבלת תוקפו של ההסדר לפי הצעת החוק עד יום ד' בסיוון התשפ"ה (31 במאי 2025), או עד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מבניהם, יוצרות הסדר שפגיעתו בזכויות מידתית בנסיבות העניין, המאזן בין הצורך להגנה על ביטחון המדינה בתקופה בה מדינת ישראל נמצאת במלחמה ובין הזכויות האמורות, ועומד בתנאים הקבועים בסעיף 8 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו.

עוד יש להבהיר כי גם השינויים המבוקשים בהצעת החוק כעת, קביעת תקופת הוראת השר על פרק זמן של עד 60 יום וכן הארכת הוראת השעה לתקופה של 6 חודשים, נתמכים בעמדות של גופי הביטחון ואינן משנים את המנגנון ההדוק אשר קבוע בחוק והמבחנים הקבועים בו ונועדו על מנת לאפשר היערכות מיטבית של גופי הביטחון בין הארכה להארכה נוכח משימות נוספות דחופות הנמצאות לפתחם של גופי הביטחון בתקופה בה מדינת ישראל נמצאת בלחימה עצימה במספר זירות במקביל, מוצע כי תקופת הוראת שר התקשורת תעמוד על תקופה ארוכה מהתקופה שקבועה כיום בחוק באופן שתאפשר הערכות של הגופים מחד, ומאידך, תשמור על תכיפות הביקורת השיפוטית.

על כן, בשים לב לעמדת גורמי הביטחון כמפורט לעיל כי הטעמים הביטחוניים שעמדו בבסיס הוראת השעה עודם מתקיימים ותומכים בהארכתה לתקופה שנקבעה בהצעת החוק (יום ד' בסיוון התשפ"ה (31 במאי 2025)). המנגנון להפעלת הסמכויות השונות כפי שנקבע בחוק מבטיח כי הפעלתן תעשה רק במקרה בו קיים חשש ממשי לביטחון המדינה בתקופת מלחמת חרבות ברזל. כאמור, התוקף המוצע בתיקון החוק הוגבל עד ליום יום ד' בסיוון התשפ"ה (31 במאי 2025) או עד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

עתירות כנגד חוקתיות החוק - כנגד החוק הוגשו 2 עתירות המבקשות את בטלות: בג"ץ 2859/24 האגודה לזכויות האזרח נ' ראש הממשלה ואח'ו - 3749/24 אל ג'זירה נ' ראש הממשלה ואח'ו. הדיון בעתירות אוחד בהחלטת בית המשפט העליון מיום כ' באייר התשפ"ד (28 במאי 2024).

ביום 9.6.24 ניתנה החלטת בית המשפט העליון בעתירה לפיה: "מבלי לנקוט עמדה, ובהינתן כי מדובר בחוק בעל אופי תקדימי שראוי כי ייבחן על ידי הרכב מורחב, ניתן בזה צו על תנאי כמבוקש בעתירה ולפיו על המשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא ייקבע כי חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 – בטל." כאשר המדינה הגישה תצהיר תשובה לצו על תנאי שהוצא על ידי בית המשפט הגבוה לצדק ביום ט"ו באלול תשפ"ד (18 בספטמבר 2024) ונקבע דיון בבית המשפט העליון ליום י' בניסן תשפ"ה (8 באפריל 2025).

מתן הצו על תנאי מלמד כי בית המשפט שוכנע כי על פני הדברים שהחוק הקיים מעורר קשיים במישור החוקתי המחייבים המשך ליבון. כמו כן, אין חולק כי זמניותו של ההסדר וקציבתו כהוראת שעה קצרה עד ליום 31.7.2024, היתה, לעמדת הייעוץ המשפטי לממשלה, נדבך מרכזי במידתיות ההסדר ובקביעה כי חרף הפגיעה המשמעותית הטמונה בו בזכויות יסוד, בכוחו לצלוח את מבחני פסקת ההגבלה. עם זאת, ובשים לב להימשכותו של מצב החירום והצורך הביטחוני למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה שמקורה בשידוריו בישראל של גוף שידורים זר, ובשים לב לעמדת גורמי הביטחון בהקשר זה כמתואר לעיל, וכל עוד לא התקבלה החלטה שיפוטית לעיכוב ביצוע יישום החוק בעקבות העתירה במסגרת החלטת בית המשפט, עמדתי היא כי אין מניעה משפטית לפעול להארכת הוראות החוק לתקופה הקצובה שנקבעה.

כאמור, תוקף הוראת השעה הוא עד סוף חודש נובמבר 2024 ובשים לב להתמשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות והמצב המיוחד בעורף, כאשר על רקע זה הסמכויות שבחוק עדיין נדרשות כדי למנוע פגיעה ממשית בביטחון המדינה כתוצאה משידוריו של ערוץ זר המשדר בישראל, מוצע כי יתוקן סעיף 7 לחוק באופן שבו יוארך תוקפה של הוראת השעה עד ליום ד' בסיוון תשפ"ה (31 במאי 2025), או עד מועד סיום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, או עד לסיום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המוקדם מביניהם.

בנוסף לאמור, מוצע לתקן את סעיף 3 לחוק ולקבוע כי תוקף הוראת שר התקשורת תינתן לתקופה שלא תעלה על 60 ימים וכי כל הארכה תיעשה לתקופה שלא תעלה על 60 ימים נוספים בכל פעם.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור לעיל ולאחר שהובאו בפניי עמדות גורמי הביטחון, עמדתי היא שאין מניעה משפטית לקבלת החלטת הממשלה.

חתימה

תפקיד

שם

ב/

יועצת משפטית

ברוריה מנדלסון